

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogrske dežele:
celoletno K 25—
polletno K 12-50
četrtletno K 6-30
mesečno K 2-10
Za **Nemčijo:**
celoletno K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglasje (inserte)** se
plačuje od čveterostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 57.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, dne 11. marca 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Klerikalizem in narod- nostna ideja.

I.

Ob začetku politične pravde proti srbskim „veleizdajnikom“ je prinesel „Slovenec“ od 3. tm. članek, ki zasluži v nekaterih točkah pojasnila. Klerikalci se pri nas kaj radi odevajo v narodno obleko in se delajo, kakor bi jim bilo Bog ve koliko na slovenski narodnosti, na jugoslovanstvu in na preustroju avstro-ogrskega državnega organizma v smislu združenja jugoslovanskih dežel v jedno državno skupino pod žezlom Habsburžanov. Kot spretni politiki so se poprijeli teh gesel, da odvrtačajo z njimi pozornost od svojega delovanja, ki stoji v živem nasprotju z njih bobnečimi narodnimi frazami. Samostojno misleči ljudje so klerikalizmu največji in najnevarnejši sovražniki, zato si klerikalno časopisje in klerikalni politiki prizadevajo z ovajanjem zmerjanjem in psovanjem vseh onih, ki njih besedičenja ne verjamejo in rajše sami iščejo resnice, pred ljudstvom diskreditirati in očrniti. Te taktike se s sprecejšnim uspehom poslužujejo, kajti število samostojnih mislecev je žalibog malo in iskanje resnice je napornejše nego pa brezmiselno bezlanje ga „priznanimi voditelji našega dobrega in vernega ljudstva.“ Tudi inteligenca zajema svoja „politična prepričanja“ rajše iz političnih listov nego pa iz znanstvenih knjig o političnih, gospodarskih in kulturnih vprašanjih, zato se ne smemo čuditi, da pri nas tako bobneče odmeva glas o „slogi“ in ogorčenje nad „bratomornim“ bojem, ki baje divja med nami. Ta glas pa ni nič drugega ko glas zanikarnosti in komodnosti, kateri je udobno in mnogokrat tudi koristonosno življenje v ljubi slogi milejše nego samostojno, trudapolno iskanje resnice in prave poti ter odločen in neustopen boj za načela. Plod te komoditete in zanikarnosti je ono v Slovincih tako razširjeno mnenje, da klerikalizem Slo-

vencem ne more škoditi, češ, da saj so naši klerikalci tudi Slovenci in celo, kakor pravijo, zelo odločni Slovenci. Primerjajte njih besede z njih dejavji in prepričali se bode o nasprotnem.

V omenjenem članku je pisal „Slovenec“: „Zaupamo objektivnosti in integriteti hrvaškega pravosodstva.“ (Čitatelje prosimo, naj si preberejo še enkrat naš članek od minole sobote št. 53. da se prepričajo o objektivnosti in poštenosti Rauchovega pravosodstva). „Uverjeni smo tudi“, nadaljuje „Slovenec“, „da bodo sodili ne ozirajoč se na Raucha, ne na ulico, ne na „javno mnenje“ v „Tribuni“ (v Italiji) in „Times“ (na Angleškem). Njihova sodba bo važna za Hrvaško in Evropo. Slednja bo potem sodila, v kakšnih razmerah je bila monarhija, ko je izvedla, prisiljena po velesrbih in veleturški propagandi aneksijo.“ Torej politična pravda, ki naj dokaže, da je velesrbska organizirana zarota monarhijo prisilila izvesti aneksijo Bosne in Hercegovine na tak način in v onem trenutku, kakor je to baš storila. Popolnoma v tem smislu je govoril tudi ministerski predsednik Wekerle v ogrskem parlamentu. Na to soglasje med klerikalnim „Slovencem“ in velemadžarom Wekerlem opozarjamo čitatelje, kakor tudi na to, da isti „Slovenec“ v istem članku denuncira hrvatsko-srbsko koalicijo in „Pokretaše“, da se Madžarom „udinjajo“. Komu se neki udinja „Slovenec“, ko piše: „Ne da bi se dotaknili objektivnosti hrvaškega pravosodstva, smemo reči, da je usoda teh 50 žrtev precej v rokah Belgrada. Ako se vpostavimo med Belgradom in Dunajem normalne razmere, bodo odločilni krogi v monarhiji **obsojence** v Zagrebu gledali v drugačni luči.“ Kedo so ti „odločilni krogi“, ki stoje nad pravom in pravičnostjo? Pravda ima namen spraviti resnico na dan — po rezultatu preiskave in razprave se bode sodilo, ako so sodniki objektivni, pošteni in neod-

visni. Drugače pa sodi klerikalni „Slovenec“. On vidi že pred razpravo v obtožnicah tudi **obsojence**, katerih usoda je odvisna od tega ali se „vpostavimo med Belgradom in Dunajem normalne razmere.“ Lepo pravosodstvo, krasne razmere v pravni državi, kjer stoje „odločilni krogi“ vedno nad pravičnostjo in zakonom.

Konec prihodnjic.

XI. — VIII. plačilni razred državnih uradnikov in učiteljstvo.

(Piše učitelj A. P.)

Dalje.

Ne le, da je temeljna plača učiteljstva prenizka, je tudi avanzma pod vsako kritiko. Kako hitro se višajo dohodki uradnikom in častnikom (triletnice), a učitelj mora po pet let čakati, da dobi borih 200 ali na Kranjskem samo le 80 K starostne doklade. Ne vstejejo se mu pa provizorična leta in podučiteljska se štejejo na Štajerskem tri le za eno. Žandarjem n. pr. se pa štejejo tri službena leta za štiri in vstejejo se jim tudi vsa vojaška leta.

Imeti mora učitelj 40 definitivnih službenih let, da dobi polno penzijo, a ti ki jo dožive, so redki, ker smrt ima v vrstah učiteljstva bogato žetev.

Ker je beda naš vsakdanji gost, zato boleha toliko učiteljev in učiteljic. Naporno delo v šoli že izčrpa naše moči, ker nas pa čakajo doma moreče skrbi za vsakdanji kruh, ni čuda, da klone duh in telo onemaga. Gospoda moja če prebirate „Učit. Tovariša“, se uverite, da je ni številke, da bi ne bilo nekrologa v nji, da celo po 2 in 3 so. In večinoma jih pobere smrt, ko pravimo, da so bili v najlepši dobi. To govori glasen memento vsem, predvsem pa tistim, ki nočejo vedeti, da je pritriganje zasluženega plačila vnebo vpijoč greh.

Naporno delo in naša beda sta

krivi, da toliko in toliko učiteljev in učiteljic boleha, da jih toliko in toliko mora na dopust. N. pr. na Štajerskem se je lani izplačalo za nadomeščenje obolelih učiteljev in učiteljic 200.000 K. To je velika vsota, a stokrat večja je beda učiteljstva, o kateri priča ta vsota. — Za izboljšanje plač štajerskemu učiteljstvu, da so se pomaknile šole iz III. v II., ozir. iz II. v I. plačilni razred, je dovolil predlani štaj. deželni zbor le 50.000 K. Ni rad dovolil tega, a štrikrat več, namreč 200.000 K je moral dati, ker jih je izprešala iz deželne zakladnice beda učiteljstva. To dejstvo samo že govori, kako krivičen je sedanj sistem, ki hrani tam, kjer bi moral dati, a štrikrat več mora potem dati tam, kjer bi mu sicer ne bilo treba.

Ker nam zdravim nočejo dati, jim bolezen silom vzame. Koliko eksistenc pa se s tem ugonobi; marsikateri obitelji se oropa reditelja, marsikateremu otroku skrbnega očeta in ljubečo mater, zapuščene sirote pa hirajo v pomanjkanju. Koliko gorja bi olajšali, koliko solz utrlji, ko bi deželni zbor teh 200.000 K radevoljno dal za izboljšanje učiteljskih plač. Ker bi bilo učiteljstvo rešeno bede, bi silahko privoščilo tečnejšo hrano, okrepilo bi si telo, dušo pa razbremenilo morečih skrbi in manj bi bilo bolnikov, manj nekrologov kot jih je. Pa za nas nimajo src!

Dalje prihodnjic.

Dnevna kronika.

b **Osrednja zveza čeških zdravnikov** je sklenila, da se ne pridruži zvezi avstrijskih zdravniških organizacij, temveč da bode osnovala posebno organizacijo vseh slovanskih zdravnikov v Avstriji. Izvolil se je že pripravljalni odbor.

b **Pri volitvah v italijansko poslansko zbornico** je prišel znani krščansko socialni organizator Abbé Murri, ki je od papeža a divinis suspendiran, v ožjo volitev z vladnim kandidatom.

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

33

Češki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Dalje.

Začel se je ozirati po toaletnih pripravah. Pri tem je zopet zasmehljivo kritiziral ogromno postelj s stopnicami, nerodno škrinjo in mizico, okence, zalapljeno z nekako mrenico, kakor tudi glinaste posode na polici; njih čudnim podobam je izkazal ironično pohvalo z mnogimi „Tè, tè!“ alo „Poglejte no, pogledjte!“

V mali izdolbini je iztaknil še okoren, železen svečnik s koščkom lojeve svečice („V sobi za goste!“ je zamrmral) in zelo neroden pljuvalnik, in predmet, katerega je imel na prvi pogled za posodico za sipo; toda brzo je spoznal v njem staro uro, kakršne

je že večkrat videl na slikah iz starih časov.

„Sam bog ve, kako pride sem taka neumnost!“ je zagodrnjal. Rajše naj bi se spomnili na poštene ure!“

Z dolgim kosom belega blaga z vžitimi pisanimi cveti in ptiči, ki je viselo poleg vrat na drogu, na obeh koncih z izdolbenimi smešnimi podobami, je bil inventar čumnate popolnoma izžrpan.

O toaletni mizici ni bilo ne duha ne sluha. Tudi po zrcalu se je zastonj oziral.

„Res, vzor sobe za goste!“ je zbral še enkrat svoje utise in je stopil iz spalnice, da bi našel vsaj vodo, da bi se umil. Iz mostovža je zagledal na dvorišču med mnogobrojno kuretino, grbasto starko v pisani srednjeveški obleki, tako čudno našemljeno, da ga je spominjala na čarovnico iz pravljice.

Gospod Brouček se je je skoro vstrašil in je govoril samprisebi.

„Taka ježibaba takoj zjutraj — to ni dobro znamenje!“

Vendar je zaklical doli: „Hej, babica, nekaj umivalnik ali lavor ali kakor že imenujete to po staročeško!“

Starka je neumno pogledala gori, stala je nekaj časa, potem pa je zvila roke nad glavo in je hitro odkrevljala v hišo.

Kmalu na to se je pojavil na mostovžu Domšik.

Podal je Broučku roko in mu srčno govoril: „Ali si dobro spal? Stara služabnica Kedruta, ki še ni vedela o tvojem prihodu, je ravnokar prihitela vsa zasopla in je pravila da kriči nek čudak na mostovžu na njo čudne besede. Kaj želiš?“

„Rad bi se umil.“

„Takoj pošljem po vodo, brisača visi v spalnici na drogu. Ali hočeš, da ti pošljem tudi glavnik in metlico.“

„Me-metlo? Čemu mi bo?“

„I, za lase.“

„Metlo za lase!“

Gospod Brouček je sklenil roke in je dvignil oči k nebu.

Hotel je še nekaj reči, toda premislil se je in je le rekel suho: „Hvala. Razven vode ne potrebujem ničesar.“

Gostitelj je odšel, a gost vračajoč se v spalnico, je nekolikokrat ponavljal: „Metla za lase!“

Vzel je iz žepa svojega telovnika, ki je ležal na mizici, elegantno ščet za lase z malim glavnikom in zrcalcem, pogledal je nanjo skoro nežno in je šepetal: „Zlato devetnajsto stoletje! Ko bi ne imel tega s seboj, bi se moral česati z nekako metlo. Tudi glavnik ima baje. To bo pa gotovo glavnik — morda česalo za konje in najbrže se češe z njim še vsa hiša.“

Dalje prih.

o Smetanova „Prodana nevesta“ v Novem Jorku. Minule dni se je v metropolitanski operi v Novem Jorku prvič predstavljala Smetanova „Prodana nevesta. Ulogo Mařenke je igrala gđ. Destinova. Čehi, združeni v društvu „Vlast“ so v proslavo tega dogodka poslali „Šolski matici“ češki 150 K.

b 200 letni jubilej obstanka je obhajal 9. t. m. 29. pešpolk Lavdon.

b Nemški prijatelji delavcev. Neki Hoyer, kateri je potovalni učitelj „Südmarke“, je govoril 4. marca v Gradcu na zborovanju nemškega „ljudskega“ društva. Hoyer je kakor zbesnel mlatil po državnih poslancih, kateri nimajo nobenega drugega pametnejšega dela kakor se zavzemati za starostno zavarovanje delavcev, dasi bi jim moralo biti znano, da se hoče na ta način z nemškim denarjem „krmiti“ slovenske delavce. Hoyer ni pomislil, da imajo tudi — Nemci veliko število delavstva. To Hoyerjevo stališče je tako kratkovidno in nedemokratično, da ga ni treba posebej zavračati. Slovenski delavci in mali obrtniki, ki so najraje slepi podrepniki nemško-nacionalnega meščanstva, se naj učijo iz Hoyerjevih besed, kake „prijatelje“ podpirajo!

b Odlikovanje. Cesar je podelil domobranskemu ministru red železne krone I. razreda.

b V ruski dumli se vloži interpelacija o mnogoletnih zdravstvenih nedostatih v Petrogradu. Interpelacijska komisija očita v svojem poročilu mestni upravi popolno nedelavnost na polju javnega pospeševanja zdravja.

b Obsojeni dež. poslanec. Češki deželni poslanec Štemberka, član napredne stranke, je bil od okrožnega sodišča v Kraljevem Gradcu obsojen na 6 tednov zapora, ker v neki zadevi ni hotel izpovedati kot priča, češ, da je z zaključenjem deželnozbornskega zasedanja izgubil imuniteto. Drž. poslanec dr. Drtina in dr. Masaryk sta intervenirala pri ministru Hohenburgerju, ki je obljubil takojšnjo remeduro.

Politična kronika.

b Prva seja parlamenta. Ko se je zbornica, kakor smo že včeraj poročali, konstituirala, je razvil ministerski predsednik baron Bienertha program svojega novega kabineta. Pred vsem je govoril o zunanjih odnošajih države ter konstatiral, da se je napetost vsled doseženega sporazumljenja s Turčijo in vsled izjave, katero je dal avstro-ogrski poslanik v Belemgradu srbski vladi, poglela, položaj znatno zboljšal. Sporazumljenje s Turčijo je stalo državo sicer velikih žrtev, zato je pa nedotakljivost našega prava na Bosno in Hercegovino splošno priznana in dana možnost, da naši odnošaji s Turčijo postanejo tem bolj prijateljski in presrečni. Razmerje med monarhijo in Srbijo ter Črno goro pa še vedno ni zjasnjeno, ker staviti ti dve državi neizpolnjive politične zahteve na nas. Vsled izjave našega poslanika v Belemgradu je pa dana prilika neposredne izmenitve mnenj. Avstro-Ogrska stoji prej ko slej na stališču, da se imajo vršiti pogajanja o gospodarskih koncesijah in prometnih vprašanjih kakor prej s Turčijo tako tudi s Srbijo neposredno ter upa, da bode to sedaj, ko so velesile s svojimi koraki v Belemgradu srbsko vlado okrenile na pot realne politike, tudi mogoče. Nade, da se ohrani mir, so velike in opravičene, vendar je čuječnost in pripravljenost neizogibno potrebna. To naj stranke uvažujejo, po tem naj uravnajo svoje postopanje in sklenejo med sabo premirje.

Govoreč o notranjih razmerah je dejal načelnik vlade, da mu ni bilo

mogoče sestaviti koalicijskega kabineta, da je pa pozval v svet krone može, katere treba po svoji narodnosti in političnem prepričanju smatrati za polnarodne zastopnike svojih narodnosti. (To velja pač za Nemce in Poljake, za Čeha pa ne, drugi avstrijski narodi so pa v kabinetu brez zastopstva, da brez vsake zaslombe!) Vlada smatra za svojo najvišjo dolžnost postopati v vsem in povsod strogo ustavno in postavno!

Ustava je naša zvezda voditeljica zakon naš ščit in naša ohramba! (Čudno se glase te besede iz ust barona Bienertha, ki [v oficioznih listih nespretno grozi s tem, da takoj zopet zaključni zasedanje parlamenta, ako mu se gladko ne dovoli državnih neobhodnosti in da bode vladal s pomočjo § 14.] Če vlada tudi ni v pravem pomenu beseda parlamentarna, jo vendar napolnjujejo najčistejši (!) ustavni nameni. Potem povdarja potrebo novega poslovnika, ki bode onemogočil malim manjšinam, da bi postavljale existenco parlamenta v nevarnost. Vlada bode storila vse, da dokaže svojo popolno objektivnost in neodvisnost ter da se otrese suma, da stoji nje delovanje pod kakim vetom. (?) Mi hočemo in bomo pravični proti vsem. Končno pravi, to ima vlada ožji in širji delavni program. Prvi obsega predlog o rekrutih in o podržavljenju železnic, ki morata biti rešena že po Veliki noči, drugi pa predlog o aneksiji, jezikovni zakon za Češko in predlog o italjanski pravni fakulteti. (Kaj je s češko drugo univerzo, kaj s slovenskim in rusinskim vsenčiliščem?) Kršč. socialci so ploskali in čestitali svojemu ministerskemu predsedniku, češki radikalci so mu paklicali: Abzug! — Novi predsednik pokliče po končanem govoru minist. predsednika, češke posl. Choca, Lisega, Zemličko in Kalino na red. Češki soc. dem. Nemeč predlaga, naj se o izjavi načelnika vlade otvori debata. Predlog je bil odklonjen. Ministerski predsednik predloži na to vladne predloge in sicer: Premeno poslovnika, aneksijo, jezikovni zakon za Češko, zakon o okrožnih vladah za Češko, zakon o zobolečniških tehnikah, zakon o socialnem zavarovanju, zakon proti pijančevanju, zakon o ustanovitvi italjanske pravne fakulte na Dunaju, proračun, pristojbinski ekvivalent o pridobitnih družbah, oprostitev od pristojbin za agrarne operacije, hišnonajemninski davek za Trst, trg. pogodba z Abesinijo, zakon o kužnih boleznih med živino, zakon o rekrutih itd. Predsednik izjavlja, da je bil naprošen najizroči vladne predloge o podržavljenju železnic in osnovanju italjanske pravne fakulte brez prvega čitanja odsekom. Sprejeto. Na to so prišli na dnevni red predlogi interpelacije. Starorus Markov protestira proti imenovanju Poljaka Dulembe za ministra za Galicijo ter zahteva naj se na to mesto imenuje moža, ki bode upošteval tudi Rusine in delal deželno in ljudsko ne pa strankarsko politiko. Seja je bila ob 3 pop. zaključena. Prih. seja bo 11. tm. s tem le dnevnim redom: 1. volitev odsekov, 2. prečitanje zakona o rekrutih.

a V seji klubovih predsednikov je posl. Kramaf izjavil, da Čehi resignirajo na predsedništvo v aneksijskem odseku na korist Jugoslovanu ter, da češke stranke ne bodo oponirale proti temu, da se one predloge, ki so bile že v zadnjem zasedanju odkazane odsekom, brez prvega čitanja zopet odsekom odstopijo. Socialne demokrate se bode pri volitvah v odseke bolj upoštevalo; Rusini isto zahtevajo za se.

b Bančno vprašanje. Predsednik parlamenta Justh je izjavil, da bode z vso enerzijo nadaljeval boj proti podaljšanju bančnega privilegija in za-

prečil podaljšanje, če drugače ne pojde, z obstrukcijo, kakeršne še ni nikdo doživel. Ogrska mora dobiti po njegovem mnenju neodvisno banko.

a V seji gosposke zbornice je ministerski predsednik tudi razvil program svoje vlade.

b Trgovinska pogodba z Rumunijo. Kakor poročajo iz Bukurešta, preti nevarnost, da ne bode mogoče doseči sporazumljenja glede nove trgovinske pogodbe in da bode Rumunsko vsled tega sploh na vsako trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrsko resignirala. To bi bil hud udarec za našo industrijo in tudi za našo balkansko politiko.

b V ogrskem parlamentu je ministerski predsednik Wekerle umaknil zakon o podaljšanju trgovinske pogodbe s Srbijo. Nadaljuje se debata o dohodninskem davku.

b Avstro-srbski spor. Iz Budimpešte poročajo, da je Wekerle izjavil, da je zavlačevanje avstro-srbskega konflikta monarhiji neljubo, da pa delati obe vladi, avstrijska in ogrska na to, da se pride v kratkem na čisto in da je upati, da bo spor že v nekoliko dneh mirnim potom rešen. Ruska nota je napravila v Belemgradu na vlado in na vse stranke ugoden utis. Srbija je pripravljena spolniti vse ruske nasvete ter je prepričana, da bode tako srbskim interesom najbolj ustrezno. Svoj odgovor ali veto na velesile je srbska vlada v smislu ruskih predlogov precizirala. Kakor „Times“ poroča, se v tej noti Srbija odreka vsem gospodarskim in političnim zahtevam na Avstro-Ogrsko iz naslova aneksije. Aneksija je vprašanje, ki spada pred forum velesil. Srbija izraža željo, da se na novo vspostavijo prijateljski odnošaji z Avstro-Ogrsko.

Dopisi.

Sv. Miklavž pri Ormožu.

V nedeljo, dne 7. t. m. se je vršil v gostilni gosp. Golenka shod, kojega je sklical naš kaplan Stuhec. Navzočih je bilo blizu 100 oseb, med temi mnogo nevolilcev, bilo je tudi okoli 20 pristašev Narodne stranke. Shodu je predsedoval brebrovniški župan Janežič. Prvi je govoril kaplan kot sklicatelj shoda in se opravičeval, da se zopet vmešava v politiko.

Nato je razlagal novi deželnozbornski volilni red. Potem je prišel na vrsto lahonski Meško, ki bi rad postal deželni poslanec. Po shodu so še šalili ljudje, češ, da niso videli, ali se pripeljal s kravami ali z junci. V svojem slabem govoru je napadal Narodno stranko in povzdigoval Kmečko zvezo. Pravil je, da je Kmečka zveza ponudila Narodni stranki kompromis, in ta je odgovorila, da zahteva za se 5 ali 7 mandatov. (!) Ker ni vedel natanko, je pogledal kaplana, češ: „Pomagaj mi, pa le hitro!“ Ta ga je tudi rešil iz zadrege in povedal, da zahteva Narodna stranka 7 mandatov. (!) Razven tega hoče imeti Plojeva stranka 2 mandata; ker pa je Plojeva stranka itak Narodna stranka, bi liberalci imeli 9 mandatov, dočim bi ostalo Kmečki zvezi v najboljšem slučaju 5 mandatov. Ker pa se liberalcem ne sme nič verjeti, je čisto gotovo, da bode Narodna stranka v zadnjem trenutku zapustila Kmečko zvezo in pritisnila z vso silo, da prodre s svojimi kandidati. Pristaši Kmečke zveze se v slučaju kompromisa ne bodo brigali za volitve in bi vsled tega stranka prepadla. — Zato je boljše, da se ne sklene noben kompromis, ker Kmečka zveza nič ne zgubi, prej pridobi, a potom kompromisa bi gotovo zgubila. V boju ima ljudstvo veselje do volitve.

Tudi je trdil, da zboruje v Ptuj Narodna stranka, kar pa ni res, in lahonski Meško je hoté ali nehoté govoril neresnico. Svoj navaden „guč“ je sklenil z besedami: „Pojdimo predržno v volilno bitko in volimo katoliško narodno može!“

Kaplan se je zahvalil govorniku in želel dosti takih mož. (!) Navduševal je dalje zborovalce za Kmečko zvezo, jih vabil k pristopu, ker se udnina

uporabi edinole za kmečke koristi. (!) Kaplan ne more reči gotovo, da Narodna stranka nima trajnega obstanka, a gotovo pa lahko reče, da ima Kmečka zveza trajno bodočnost. Dalje napada Narodno stranko, ki se je ustanovila le zato, da uniči vero med slovenskim ljudstvom na spodnjem Štajerskem. Ta trditev je navadna in stara laž! Končno je agitiral za klerikalno posojilnico v Mariboru.

Namen shoda je bil, pripravljati tla za izvolitev lahonskega Meška, ki baje namerava kandidirati v tem okraju. In tak mož, ki niti pravilno slovenski ne zna, bi naj bil naš poslanec?! Kaj bo delal v Gradcu? Bolje, da ostane Meško v Lahoncih, za poslanca pa bomo izvolili moža, kateri nam v Gradcu ne bode v sramoto.

(Temu famoznemu shodu je treba pristaviti nekaj komentarja: Kaplan Stuhec, ki niti ne ve, da pripada nam Slovincem po novem deželnozbornem redu vsega skupaj le 13 mandatov, pripoveduje debelo laž, da smo mi zahtevali 7 mandatov, Plojeva str. 2 in klerikalcem bi jih ostalo 5. Tajništvo Kmečke zveze nam lahko potrdi, da je „Narodna str.“ le vprašala, če je Km. zv. principijelno za kompromis ali ne. Vse druge trditve so debela, duhovnika ne vredna laž, ki je skovana za — volilni boj. Če hoče Stuhec s tako nerodnimi lažmi — braniti vero, katero hoče baje N. str. uničiti, je bo v resnici kmalu konec. Meško je le slepo orodje duhovništva in pa lastne častiteljnosti, zato mu njegovih napadov ne zamerimo, temveč smo mu hvaležni, da je bil tako — odkritostren. Odbor Kmečke zveze je baje izvolil pododbor za kompromisna pogajanja — bodoči kandidati pa govore tako kakor je to storil Meško! Klerikalna fides — nulla fides! No — mi si mirno umijemo roke. Op. ured.)

Štajerske novice.

o Ein einig Volk von Brüdern.

Po dosedanji celjski zgodovini soditi, ne pripisuje glasilo nemške advokatske klike v Celju „vahtarica“ celjskim „Nemcem“ mnogo možgan; toda uvodnik, ki si ga je privoščila včeraj za nemške volilce in ki bi naj bil polnodoneča onvertura za današnji volilni shod, presega menda prilično vse, kar se je doslej napisalo za najneumnejše backe. V Celju so namreč občinske volitve „srčna“ zadeva. Zato je treba znova voliti one može, ki so pokazali svojo „delavno“ ljubezen do mesta s tem, da so do neznočnosti povišali plačilna bremena vsem davkoplačevalcem: misliti je samo treba na vodovod, na plin, na najemninski vinar, na razsipanje mestnega denarja za nepotrebno in drago mestno uradništvo, na zadevo pri nemški telovadnici itd. Naši nemški mestni očetje so tudi sijajno pokazali svoje gospodarske zmožnosti s tem, da so sezidali za — tuj denar Nemški dom in uničili mnogim gostilničarjem existenco. — Pa kaj vse to! Nepoklicani hujskači so uprizorili septemberske demonstracije — in kdo trpi na posledicah? Mi gotovo ne. Toda — ohranitev nemštva nad vse! Zato bodo mali obrtniki in trgovci, zato bodo hišni posestniki in uradniki kot „ein einig Volk von Brüdern“ še nadalje volili nezmožne kimovce v obč. odbor in hrabro dalje plačevali, dokler ne pride — polom!

o „Slovenec“. Zakaj bi se danes dementirali? Pri volitvi predsednika so bili oddani za Pacáka 103 glasovi, vseh članov pa šteje Slovenska jednota pa 125. „Slovenec“ trdi, da 17 članov ni bilo navzočih; dobro, kdo so bili ti? Od navzočih 108 jih 5 ni glasovalo za Pacáka; kdo so bili ti? — Sicer pa je bilo to glasovanje prazna demonstracija. Klerikalci so zaprečili kandidature prof. Masaryka, ki bi bil zbral nase gotovo vsaj dvakrat toliko glasov kot Pacák, za katerega niti vsi člani Slovenske jednote niso glasovali. To so hoteli klerikalci doseči in so tudi dosegli. Svojim ovčicam pravijo

sedaj: „Glejte kako smo opozicionalni“, Biernerthu in nem. kršč. socijalcem pa: „Kaj ne da, to znamo; čeprav smo opozicionalci, ostanemo stari prijatelji in zevezniki“. To smo tudi mi v dotičnem članku povedali in to je resnica.

o Nujni predlog posl. Malika. Poslanec Malik je včeraj vložil nujni predlog, v katerem zahteva dva milijona kron za po suši oškodovane posestnike v ljutomerskem, radgonskem, ptajskem in mariborskem polit. okraju, da se odpomore groznemu pomanjkanju krme. Ta nujni predlog služi samo za renomiranje, kajti ni verjetno, da bi vlada dovolila to vsoto. Pač pa bi bilo potrebno, da bi vsi spodnještajerski poslanci znova vzeli akcijo za podporo v roke, kajti pomanjkanje krme je po celem Spodnjem Štajerskem nepopisno. (Glej med drugim dopis iz Stranice! Op. uredn.)

o Pišek in Benkovič v Trbovljah. Poslanec Pišek je govoril med drugim: „Mi (slov. klerikalni drž. posl.) bomo pokazali znanost, da preziramo vlado. Pokazali jim bomo, kdo smo, ko smo združeni v Slovanski jednoti.“ Poslanec dr. Benkovič je govoril: „Dolgo časa smo bili mirni (Zalibog! Op. u.), smo se dali od Nemcev tepsti, toda mera je polna, zdaj bomo mi pokazali, združeni v Slov. jednoti, kdo da smo. Miru ne bo poprej, dokler tudi na jugu ne bo rešeno jezikovno vprašanje.“ — Dobro! Besedam naj sledijo dela!

o Imenovan je za oskrbnika kaznilnice v Celju dosedanji kontrolor na mariborski kaznilnici Franc Pacal, za kontrolorja v celjski kaznilnici pa Friderik Zamolo.

o V drugem zasedanju porotnega sodišča v Celju je imenovan za predsednika dvorni svetnik pl. Wurms, za namestnike pa svetniki dež. sodišča dr. Schäftlein, Garzarolli in Kotzian.

o Zahvala. Šaleška posojilnica v Velenju darovala je za ubožne učence tuk. šole 10 kron, za kar jej v imenu otrok izreka podpisano šolsko vodstvo najtoplejšo zahvalo. — Šolsko vodstvo št. IIj pri V. 25. II. 1909. — A. Jančič, šol. vod.

o Iz Šoštanj. V pondeljek so orožniki zaprli 24let starega „nemškega“ tovarniškega delavca Karla Hermana, katerega so naši Nemci v septemskih dnevih poslali v Celje pobijati Slovencev. Hans (pl.) Woschnagg se gotovo še spominja, kaj so takrat časopisi pisali! — Herman se je vtihotapil v nedeljo ponoči v tovarno in tam najprej pretepal ponočne čuvaje ter jim grozil z lopato, nato pa je šel v vas k dekli gospe Woschnagove. Ko so to poklicali, jo je pošteno oštel. Herman je res posebna dika šoštanjskih Nemcev!

o Med novimi konjiškimi obč. odborniki so sledeči „Nemci“: Bauman, Klemen, Kovač, Topolšek, Kolarič, Kadivnik, Svoboda, Vrečko, Kupnik, Lavrič, Bezenšek, Rebernjak in Senica; pravih Nemcev je le pet. Ta imena so tipična slika konjiškega nemštva.

o Iz Stranice v konjiškem okraju. V tukajšnji občini se je jela deliti v drugič krma po znižani ceni. Občina je prosila za 105 met. stot. sena in za 214 q slame; podelilo pa se je samo 40 q sena in 737 q slame. Eraričnih otrobov se je prosilo 75 q, odmerili pa so se v razdelitev samo 3 (trije) q. Prosililo se bi gotovo za večjo množino krme, pa je itak vsakemu posestniku znano, da propade z večjo zahtevo. — Stiska zaradi pomanjkanja krme je grozna. Ker živine ni mogoče po primerni ceni prodati, — kar tudi ni

kakor ne kaže, polagajo nekateri posestniki smrečje, hojčje in suh praproto. — Nek tukajšnji posestnik puli celo iz slamnate strehe slamo, da jo polaga živini. Ker pa mu v sobo skozi odprto streho curja voda, si prenaša posteljo iz enega prostora na drugega, kjer pač pajde boljše zavetje pred mokroto. — Edina rešitev, na katero se še po suši prizadeti posestniki živine zanašajo, bi bila skorajšnja spomlad, ko travca zeleni!

o Iz Sevnice. C. kr. okrajno glavarstvo v Brežicah prosimo, naj naznani imena odbornikov okrajne bolniške blagajne Sevnica-Kozje. Če pa odbora ni, naj se nam naznani, zakaj se ne razpišejo volitve?

o Iz Sevnice. V cestnem jarku med kolodvorom ter Sevnico se je našel pred kratkim havelok. Tisti, ki nam pojasni, kako je ta havelok prišel v cestni jarek, če je bil ves čas sam v jarku, ali je bil kdo v njem, ki je morda po zimi hotel v jarku „ribati“ žabe, dobi za darilo tri letnike „Štajerca“. Na noge, sevniki Nemci!

o Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Ne samo v zadnjih izdihljajih se borečemu patru Sedmineku, ampak tudi njegovemu bratcu Zirngastu — patru mlajšemu — že baje prede. Pravi se namreč, da pre vzdiguje nekdanje prihranke iz rajfajzenovke. To bi sicer ne bilo popolnoma neverjetno; kajti od zaslužka, ki mu ga privoščijo njegovi hajlovci, mu ničesar ali vsaj malo more preostajati čez potrebo njegove boljše polovice — luxuriae. — Kje pa je še njegov mentor, ki mu gospodari? — Sklepamo lahko iz tega, da se nam ni treba ustrašiti vašega groznega prokletstva, g. Zirngast. Sovražnikov, ki ne morejo gristi, se nikdo ne boji. Pa zdravstvujte do prihodnjic!

o Umrl je pretekli teden g. Josip Majer, posestnik v Trbovljah. Pokojnik, rodom Oger, se je tekom 25 let popolnoma udomačil v naši dolini. Bil je član naših narodnih društev in je tudi svojo rodbino vzgojil v narodnem duhu. Bil je izredno blagega značaja in priljubljen povsod v Trbovljah. K zadnjemu počitku ga je spremlilo ogromno število ljudi iz vseh slojev prebivalstva. Bodi pokojniku blag spomin!

o Od Sv. Miklavža pri Ormožu. Tukaj je umrl Matija Dolinar, posestnik v Vinskem vrhu. Ni bil naš pristaš, a bil je občeprijatelj. (Bil je tudi 25 let cerkveni ključar.) — N. v. m. p.!

o Umrla je na Sp. Bregu pri Ptuj bivša gostilničarka in hišna posestnica gospa Karolina Obendrauf, stara 77 let.

o Iz Ljutomera. Slavna posojilnica v Gornji Radgoni je darovala Murskemu Sokolu v Ljutomeru 50 K, za kateri dar ji izreka društveni odbor najpričnejšo zahvalo! Dr. Karl Chlopek, starosta. J. Tomazič, tajnik.

o Od Sv. Jurja ob Ščavnici. — Vsled jako natančnega izpolnjevanja svojih dolžnosti sta bila odlikovana c. kr. finančna uradnika gg. E. Cajnko in J. Pogorenc. Prvi je imenovan za respicijenta, drugi za nadpaznika. — Škoda, ako ju zgubimo, kakor se sliši. Najodkritosrčnejše čestitke k zaslužnemu priznanju!

o Ruše. Tukaj je umrla včeraj t. j. v sredo opoldne blaga gospa M. Pogačnik, mati znanih bratov Edvarda in Hinkota, ki sta zgradila tukaj velike fužine. Naše iskreno sožalje!

o Kaj je s skladom za obmejne Slovence? Mariborski klerikalci še vedno molče na očitaje, da se sklad za obmejne Slovence nedopustno izrablja za razširjenje mariborskih klerikalnih listov Qui tacet, consentire videtur!

o Mariborski „Slov. Gospodar“ in učiteljske — plače. — Piše se nam: Glasilo mariborskih kanonikov in drugih duhovnov vedno povdarja, da je prijatelj šole in — učiteljstva. A če le more, surovo udrihne po učiteljih ter zlasti rad pozabavlja učiteljskim plačam. Učitelji so predobro plačani, le pogledajte, kako slabo pa so dotirani duhovniki! To je refren „Gospodarjevih“ naukov, ki jih tozadevno podaja „dobremu“ našemu ljudstvu. No, učiteljstvo je takim zabavljicam in izbruhom zaslepljene strasti že vajeno ter niti na tiste ne reagira več. A gospoda okrog mariborskega „Sl. G.“ naj nikar ne misli, da naš kmet vse verjame, kar mu pridiguje v svojem glasilu, najmanj pa to, da se duhovnim gospodom — slabo godi.

o „Značilna izjava.“ K poročilom klerikalnih listov o shodu v Rušah nam piše somišljenik: Kakor smo vam že poročali, se je sprejela soglasno z navdušenimi živijo-klici med drugimi tudisledčar resolucija: „Današnji shod izreka popolno zaupanje izvršev. odboru Narodne stranke ter ga prosi, da še nadalje deluje tako vzorno, nesebično in požrtvovalno.“ „Straža“ poroča, da je bilo od 40 poslušalcev „več kot polovica pristašev Slov. kmečke zveze“. Potemtakem ta „večina“ presneto malo zaupa odboru Kmečke zveze in njegovemu delu, ker brez ugovora glasuje za tako resolucijo! Izvršev. odbor Narodne stranke je lahko ponosen na to „značilno izjavo“ klerikalne večine na shodu! Kajti da bi bila ta klerikalna večina tako prebrisana, da bi izrekla zaupnico „brezverskemu“ izvršev. odboru Nar. str. — tega vendar po pisanju klerikalnih listov, ki sveto zatrjujejo, da so v klerikalni stranki samo politično „zavedni“ in izobraženi ljudje, ne smemo misliti.“ — Eto, v kake zanjke lahko vlove klerikalce njihovi lastni listi s svojimi „resničnimi“ in „objektivnimi“ poročili. Klerikalni poročevalci so istinito slabi učenci svojega mojstra dr. Korošca. Bo res treba tudi za njih izobraževalnega tečaja, na katerem naj predava n. pr. dr. Verstovšek o — Leonu Taxilu. (Tozadevna literatura ni draga, kakor se bo še g. dr. V. iz svojih brezverskih časov spominjal, če ni takrat vsega svojega časa posvečeval učenju slovenščine.) Pa to je treba hitro storiti — deželno-zborske volitve so blizu in zakaj bi poročevalci klerikalnih listov zaostajali v pravi naobrazbi za kršč. soc. mladeniči? Takrat bode treba še debelejših, kakor je ta, da je na shodu v Rušah govoril g. dr. Vlad. Ssrnec iz — Celja, dasi vsakdo ve, da je ta gospod odvetnik v Mariboru. Za vsakega liberalca pa, ki je prišel nalašč iz Celja na ruški shod, plačamo g. dr. Korošču 10 tihih maš, da bo vsaj nekoliko odškodovan za ta čas, kar ni dobival za svoje „trudapolno narodno delo“ dijet — seveda proti potrdilu, da jih je res bral za naš in naše stranke dober namen.

Kranjske novice.

o Predsednik Mestne hranilnice v Ljubljani javlja, da ni odstopil.

o O ljubljanskih dogodkih bo v drž. zboru obširno govoril posl. Ivan Hribar.

o Delavsko knjižnico otvori v doglednem času Nar. Del. Organizacija v Ljubljani.

Koroške novice.

o Snežni plazovi na Koroškem delajo od leta do leta več škode. Tako je 5. tm. snežni plaz se vsul nad Pliberk, nekatere hiše demoliral, druge popolnoma zakril. Prebivalstvo si ni več varno življenja.

o Na železniški prog Beljak-Špital, ki je last južne železnice, a jo rabi tudi državna železnica, se zgradi drugi tir.

o Obravnava proti celovškemu bankirju Winklerju (goljufija in krada) se je preložila na april, ker je Winkler v preiskovalnem zaporu obolev.

o V deželno hišo v Celovcu je včeraj zjutraj vlomil neki tat in odnesel 400 K.

o Za nemški šulferaju je sklenila občina Lendorf na Koroškem skozi 3 leta darovati po 40 K. Slovenske občine, kaj pa Ciril-Methodova družba?

Primorske novice.

o Podružnica „Slov. Plan. Dr.“ v Trstu ima 13. tm. v restavraciji Balkan občni zbor.

o Podržavljenje Ciril-Methodijske šole v Trstu. V tej zadevi so očitali slov. časopisi in na shodih tudi slov. posl. dr. Rybač laškimi socijalističnim poslancem v Trstu, osobito Pittoniju da so bili zoper podržavljenje, in da so v tem smislu celo posredovali pri vladi, češ da so se bali volilcev — Lahov. Sedaj objavlja soc. posl. Pittoni odprto pismo na dr. Rybača, v kateri konstatira, da je to laž.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

o Dunaj, 11. marca. (Brz. „N. Dn.“) Po prečitaniu došlih vlog se je razpravljalo o nujnem predlogu dr. Šusteršiča v zadevi bosanske agrarne banke. Pri utemeljevanju nujnosti izvaja dr. Šusteršič, da moramo z vso odločnostjo zavzeti stališče proti temu, da bi tako dalekosežne privilegije dobila ogrska banka in s tem zadobila odločno vpliv v Bosni. Posebno moramo protestirati proti temu, da bi odkupljenje kmetov, kar ima gotovo znak pomožne akcije in bo velikemu delu prebivalstva prineslo prostost, se oddalo madžarski banki kot dobičkonosna obrt. Kaj takega je zmožna le ogrska vlada (pritrjevanje) in pa madžarski skupni finančni minister (klici: škandal). Ogrski borzni spekulantl hočejo kmete odreti in popolnoma spraviti v roke begov in ag. Omenja nato razne privilegije, ki jih je dobila Agrarna banka in posebno povdarja, da nikakor ne gre, da bi Bosna morala prevzeti garancijo za zadolžnice v znesku 120 milijonov kron, ki jih misli izdati banka. Dr. Šusteršič še govori naprej.

Avstro-srbski spor.

o Belgrad, 11. marca. (Pos. brz. „Nar. Dn.“) V današnji seji srbske skupštine bode imel minister Milovanović povodom kratkega vprašanja jednega poslanca expose o današnji situaciji Srbije.

o Belgrad, 11. marca. (Pos. brz. „Nar. Dn.“) Včeraj je bilo kontrolno zborovanje tretjega poziva vojske v Banjičkem brdu. Pri tem se je razdelilo orožje kakor običajno vsako leto.

o Belgrad, 11. marca. (Brz. „Nar. Dn.“) V krogih skupščine ni napravila srbska nota nobenega vidnega gibanja in vznemirjenja. To se razlaga tako, ker je vlada podala pomirljive izjave. Noti ne pripisujejo nobene važnosti, ker ne veže Srbije v nobenem oziru in tudi ne vsebuje nikake izjave, da bi se odpovedala svojim zahtevam. Vsi krogi zelo zaupajo na pomoč Rusije. Tudi vse časopisje upa, da bo Srbija vendarle dosegla teritorialne kompenzacije. Vest, da je Turčija dovolila prevoz vojnih potrebščin je vzbudil nepopisno veselje.

Carigrad, 11. marca. (Brz. „Nar. Dn.“) „Sabah“, ki je v vojaških stvarih zelo dobro informiran, piše, da so turški vojaški krogi zelo vznemoljeni zaradi dovoljenja prevoza srbskih vojnih potrebščin. Vsi vojaški krogi so odločno proti dovoljenju.

Petrograd, 11. marca. (Brz. „Nar. Dn.“) „Noveje Vremja“ piše, da Turčija nikakor ne sme pričakovati od Avstro-Ogrske kake hvaležnosti, ker je prepovedala prevoz dinamita za Srbijo.

Različne vesti.

v Lvov, 11. marca. (Brz. „Nar. D.“) Iz Doroslava se poroča, da je izbruhnil včeraj zvečer v rova Berlinske tvrde za kameno olje št. 8 požar. Upati je, da se bo dal ogenj še v teku današnjega dne pogasiti.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

V Accurtijevi obtožnici se navaja kot dokaz za veleizdajstvo enega izmed obtoženih, učitelja Petrovića, tudi neko pismo gospe Milke Vodogazec rojene Zdenčaj. Včeraj pa izjavlja ona v „Obzoru“, da je to pismo apokrifno in da ona ni nikdar takega pisma pisala niti dala pisati.

V Zagreb je prišel še časnikar Ivan Vasiljevič Povolni, dopisnik za ruske liste „Moskovskije Vvedomosti“, „Svjet“, „Rosija“ in „Journal de St. Petersburg“.

Včeraj se je nadaljevalo zaslišanje A. Pribičevića. Pred razpravo stoji vse pod utisom strašnega krvavega napada Frankove „črne čete“ na Starčevićance. (Glej našo včerajšnjo brzojavko!)

A. Pribičević se je zasliševal včeraj že peti dan.

Ko ga drž. pravdnik vprašuje o širjenju slike kralja Petra, odgovarja obtoženi, da je to vse laž, da so to izpovedale po d k u p l j e n e priče. Opozarja na interpelacijo prof. dr. Šurmina v peštanski zbornici.

Drž. pravdnik predlaga na to, naj se prečitajo neki članki iz lista „Srbsko Kolo“ iz l. 1904. v katerih da se poveličuje kralja Petra, dočim se našega cesarja komaj omenja. Zagovornik dr. Popović se temu odločno protivi. Ker ti članki, ki jih ni pisal obsojeni, niso v nobeni zvezi z njim in je le protizakonito, če se ga spravlja s tem v zvezo.

V svojem obširnem govoru povdarja tudi, da je ogrsko poljedelstvo ministerstvo razširilo sliko kralja Petra v 20.000 izvodih. Ali je tudi to veleizdajstvo? Če ima kdo osebne simpatije za kakega tujega vladarja, to še ni veleizdaja. — Sodni dvor sklene, da se članki čitajo. Ko se čita članek, v katerem se opisuje kronanje kralja Petra, „kako je ob času kronanja posijalo solnce na glavo kralja Petra“, pravi dr. Popović: Potem je tudi — Bog veleizdajalec! (Smeh.)

V nadaljevanju očita obtoženec drž. pravdniku, da ga ta s svojimi vprašanji provocira, nakar zahteva drž.

pravdnik od predsednika, da obtoženca disciplinarno kaznuje. Obtoženec: Pa dajte me kar v okove! Predsednik: Da, tudi okove dobite, če bo trebalo!

Pri nadaljnjem čitanju člankov pripomni drž. pravdnik na nekem mestu: „Ali ne vidite v tem tendence!“ Branitelji: „To je za svobodo tiska!“ Drž. pravdnik: „Svoboda tiska je nesreča!“

V nadaljevanju nastane prepir med branitelji in drž. pravdnikom, ki trdi, da on zastopa državo in da je zato nekaj posebnega. Branitelji mu pa povedo, da je po zakonu tudi on sam stranka, jednako-pravna z obrambo.

Ob poldveh se konča čitanje člankov. Nato čita drž. odv. eno „veleizdajsko“ pismo obtoženca, katero je slednji pisal Joci Oreščaninu. V tem krasnem pismu, ki je napravilo na vse najgloblji utis, poziva A. Pribičević prijatelja, naj vstraja pri politično-socialnih idejah, ki so ju združile. Dalje piše, kako ga boli, da se je prevaril v Nastiču, ki je tako mlad že tako pokvarjen. Izraža slutnjo, da bo preganjan, a ne boji se telesnih muk.

Po svetu.

a Ustrelil je v nedeljo 7. t. m. v Riedenburgu pri Solnogradu stotnik Jožef Jakubitschek svojo 36 letno ženo Marijo, nato pa še sebe. Oba sta mrtva. Gospa Marija je trpela silno na hudi živčni boleznii, in v pismu, katerega je pisal Jakubitschek na svoje tovariše in na majorja, prosi te odpuščanja, a opravičuje svoje dejanje s tem, da ni mogel več gledati velikega trpljenja svoje soproge.

v Umor. V Bergenu pri Mikulovem so našli 70 letno bivšo farovško kuharico Wedl Veroniko v stanovanju umorjeno.

v Umrl je dne 8. tm. v nekem dunajskem sanatoriju grof Dioniz Draškovič, član ogrske magnatske zbornice.

d Turčija je dovolila prevoz 150 tisoč kilogramov dinamita v Srbijo preko turškega ozemlja.

Iz sodne dvorane.

d Proces proti Južni železnici. 24. julija l. l. se je zgodila na Pragerskem železniška nesreča, ker je nek stroj butnil v osebni vlak. Pri tej nesreči je bilo poškodovanih par vagonov in tudi več oseb ranjenih. Radi tega sta se že morala pred mariborskim okrožnim sodiščem zagovarjati strojevodja lokomotive in pa premikač. Strojvodja je bil oproščen, premikač je pa obsodilo sodišče na večtedenski zapor. Med potniki je bila takrat tudi gospa Hedvika Hobacher iz Maribora in je dobila precej poškodb, je tožila Južno železnico za oškodnino. V tožbi pravi, da jo je vrglo na nasprotno klop, kaj se je potem zgodilo z njo in kako je prišla iz železniškega voza, tega se ne spominja več. Še le pozneje je zvedela, da je trčila lokomotiva v osebni vlak. Svoje poti ni mogla več nadaljevati in kakor kaže zdravniško spričevalo, je dobila notranje poškodbe.

Ker mora kot vdova skrbeti tudi za dva otroke in ker jo ta bolezen ovira v njenem poklicu, toži Južno železnico za oškodnino, ki obstoji v izgubi za služka, v izdatkih za bolezen in oškodnini za bolečine. Ker se stranki nista spravili, je spoznalo Južno žel. krivim in jo obsodilo na 12.281 kron oškodnine in povrnitev sodnih stroškov.

Tržne cene.

10. marca.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za marc 34'—, za maj 34'—, za september 31'75, za december 31'25. Tendence stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'55, za oktober — december K 22'25. Tendence stalna. — Vreme lepo.

Sladkor. Trst: Centrifugale Pilés prompte K 29 1/2 do 30 1/2, za v dobavi K 30— do 31—. Tendence stalna.

Budimpešta, 10. marca. Pšenica za april 13'75, pšenica za maj 13'55, pšenica za oktober K 11.34, rž za april K 10'44, rž za oktober K 9'46, oves za april K 8'80, oves za oktober K —, kuruza za maj K 7'55. Pro-met 15.000 met. st.

Budimpešta, 10. marca. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 142 do 145 vin., mlade, srednje 142 do 145 vin., mlade, lahke 142 do 145 vin.; zaloga 21.209 kom.

Svinjska mast v Budimpešti: 150'—, namizna slanina 130'—.

Borza za kmetijske pridelke: Cene sicer nespremenjene, a trdne. Ječmena skoro ni več v prometu.

Produktni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 30'95, moka za prihodnji mesec 31'20, moka za maj — junij 31'50, moka za maj — avgust 31'65, pšenica za tekoči mesec 24'05, pšenica za prihodnji mesec 24'20, pšenica za maj — junij 24'60, pšenica za maj — avgust 24'50, rž za tekoči mesec 16'65, rž za prihodnji mesec 16'75, rž za maj — junij 16'85, rž za maj — avgust 16'85.

Rnjževnost.

b Rado Murnik: Jari junaki. Humoreske. Založil L. Schwentner v Ljubljani. — Cena broš. 2'50 K, eleg. vez. 3'50 K, po pošti 20 h več. Murnikov sijajni slog v humoreski je poznan. Priporočamo!

Društvene vesti.

Učiteljsko društvo za celjski okraj zboruje dne 19. sušca ob 10. uri dopoldne v Celju v navadnih prostorih. Razen običajnih točk je podavanje o socializmu in o spremembi pravil. Ob 9. uri pevska vaja za moški zbor, Odbor.

b Šentjurski odsek „Celjskega Sokola“ ima o priliki početka telovadbe svoj prvi sestanek v nedeljo 14. t. m. ob 3. uri popoldan pri Adam Kinclu, h kojemu vse svoje člane in prijatelje najvljudneje vabi odbor.

o Pevsko društvo „Edinost“ v Žalcu ima v soboto 13. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani gostilne Hausenbichlerjeve svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom.

a Murški Sokol v Ljutomeru priredi v nedeljo, dne 14. sušca po 6. uri zvečer tombolo v prid Sokolu.

a Iz Maribora. Letošnji občni zbor moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Maribor in okolico se vrši danes v četrtek dne 11. sušca v restavraciji mariborskega Narodnega doma točno ob 8. uri zvečer z običajnim vspešdom. Vsi ndje in prijatelji dične velevažne družbe sv. Cirila in Metoda so s tem iskreno povabljeni na občni zbor. Posebna povabila se ne bodo razpošiljala. Pričakuje se najobilnejše udeležbe.

Sprejemem

zanesljivega, v notarskih zadevah izurjenega uradnika.

Kazimir Bratkovič

c. kr. notar v Ptuj.

154 3-1

Odda se dobroidoča

trgovina

z mešanim blagom in deželnimi pridelki v nekem kraju na Spodnjem Štajerskem, v kojem je velika lesna industrija, radi družbinskih razmer pod jako ugodnimi pogoji. — Eksistenca je zagotovljena. Natančnejša poročila daje **Alojzij Koser**, trgovec v Mislinjah. 151 6-4

SUKNA

in modno blago

.. za obleke ..

priporoča firma

Karel Rocian

tvornica za sukno

v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko.

112 50-12

Zvezna trgovina
Rotofuška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnimi in risalnimi orodjem priporoča: kanceljski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. sol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga sol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastoje, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavrtki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3. Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemanju uslih nehoti prepričanje, da deluje v vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenom potrebnim učinkom. **Zvezna tiskarna v Celju**. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Zvezna knjigovoznica
Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svojim!

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. obelustvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanju vseh v svojo stroko spadajočih del od najpriprostejše do najfinije izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadružne knjižice s črnim, zlatim in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natis na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Aktal fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.

43 150-26